

Memo meicirculaire 2018

Op 1 juni jongstleden is de meicirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. De laatste bijstelling van de algemene uitkering heeft plaatsgevonden in de Voorjaarsnota 2018 op basis van de maartcirculaire 2018 en de meest actuele gegevens eenheden verdeelmaatstaven (inwoners, woningen, uitkeringsontvangers enz.). Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2018 geeft de meicirculaire 2018 de volgende mutatie:

Samenvatting	2018	2019	2020	2021	2022
Voorjaarsnota - maartcirculaire 2018	31.418.100	33.401.400	34.827.700	36.129.600	37.457.600
Begroting - meicirculaire 2018	31.755.400	33.082.000	34.247.400	35.323.400	36.252.800
Saldo resultaat	337.300	-319.400	-580.300	-806.200	-1.204.800
Analyse verschillen					
Accresmutaties + ontwikkeling uitkeringsbasis (incl. Soc. Domein)	-96.000	-353.100	-482.500	-599.000	-930.900
Voorschotregeling BCF	-16.000	-441.000	-559.900	-632.200	-752.200
Decentralisaties Sociaal Domein	345.300	275.600	281.100	262.600	314.400
WOZ aanpassing rekentarieven	0	181.900	162.300	164.900	166.500
Diverse taakmutaties	104.000	17.200	18.700	-2.600	-2.600
	337.300	-319.400	-580.300	-806.200	-1.204.800

De meicirculaire geeft dus een hogere algemene uitkering van € 337.300 in 2018. Vanaf 2019 neemt de Algemene Uitkering af met € 319.400 tot € 1.204.700 in 2022. Dit is echter niet het budgettaire effect van de meicirculaire. Het budgettaire effect kan als volgt worden weergegeven:

Budgettair resultaat	2018	2019	2020	2021	2022
Mutatie Algemene Uitkering	337.300	-319.400	-580.300	-806.200	-1.204.800
1. Reserveringen	-103.900	-199.100	-180.900	-162.300	-163.900
2. Accres/ loon- en prijsstijgingen	106.500	177.300	324.300	452.900	561.400
3. Voorschotregeling BCF	16.000	441.000	559.800	632.100	752.100
4. Sociaal Domein	-279.000	-279.000	-279.000	-279.000	-279.000
	76.800	-179.200	-156.100	-162.500	-334.000

Ad. 1 Reserveringen

Een aantal taakmutaties in de meicirculaire wordt gereserveerd en zal in de begroting 2018-2022 worden verwerkt.

Reserveringen	2018	2019	2020	2021	2022
a. WOZ aanpassing rekentarieven	0	-181.900	-162.300	-164.900	-166.500
b. Verhoogde Asielinstroom	-63.900				
c. Decentralisatie-Uitkeringen	-48.100	-18.700	-18.600	2.600	2.600
d. diverse kleine taakmutaties	8.100	1.500			
	-103.900	-199.100	-180.900	-162.300	-163.900

- a. Het rijk houdt rekening met een verwachte waardestijging van 7% voor woningen en 1% voor niet-woningen. De rekentarieven zijn daarop in de meicirculaire aangepast waardoor een voordeel ontstaat. De verwachte waardestijging zal ook leiden tot een hogere WOZ waarde in onze gemeenten hetgeen een lagere Algemene Uitkering tot gevolg zal hebben. Vooruitlopend op de hertaxatie en de werkelijke WOZ waarde stijging

in Leusden wordt het voordeel gereserveerd op een stelpost.

- b. De Decentralisatie Uitkering Verhoogde Asielinstroom is niet volledig aan de gemeenten uitgekeerd. Het nog resterende bedrag bedraagt voor Leusden € 64.000 en is aan de Algemene Uitkering toegevoegd.
- c. Er is een aantal al bestaande Decentralisatie-Uitkeringen bijgesteld. Het gaat daarbij voor Leusden om een incidentele verhoging van de Uitkeringen Referendum (€ 10.400) en Maatschappelijke begeleiding (€ 11.900) in 2018. Daarnaast worden Decentralisatie Uitkeringen “Armoede en schulden” en “armoedebestrijding kinderen” structureel bijgesteld met € 25.800 positief in 2018, € 18.700 voor 2020 en 2021, en € 2.600 neerwaarts vanaf 2021.
- d. Voor 2018 wordt een bedrag van € 3,85 miljoen uit het gemeentefonds genomen voor de gemeentelijke invoeringskosten van Digi-D en Mijnoverheid. Voor Leusden gaat het om een incidentele uitname van € 6.800. Daarnaast wordt voor de jaren 2018 en 2019 een uitname gedaan van € 1.400 en € 1.500 voor het gemeentelijk gebruik van het handelsregister

Ad. 2 Accres ontwikkeling

De maartcirculaire gaf een flinke stijging van de algemene uitkering als gevolg van het Regeerakkoord. Door de geplande investeringen en intensiveringen groeide ook de algemene uitkering fors mee. In deze meicirculaire moeten we nu een deel van deze groei weer inleveren. De toename in de periode 2018-2022 van € 5,4 miljard is nu met € 0,4 miljard verlaagd. In de circulaire wordt aangegeven dat deze daling voort vloeit uit een lagere loon- en prijsontwikkeling. Wij hebben op basis van deze nieuwe loon- en prijsontwikkeling de in de begroting geraamde stelposten bijgesteld. Ook wordt het effect van lagere gasbaten door een lagere productie zichtbaar. Per saldo levert de bijstelling van het accres een budgettair nadeel op ten opzichte van de maartcirculaire.

	2018	2019	2020	2021	2022
Bijstelling accresraming in meicirculaire	-96.000	-353.100	-482.500	-599.000	-930.900
Bijstelling stelpost loon- en prijsstijgingen	106.500	177.300	324.300	452.900	561.400
	10.500	-175.800	-158.200	-146.100	-369.500

Ad. 3 Voorschotregeling BCF

De gemeenten kunnen een groot deel van de BTW kosten terugontvangen via het BTW-compensatiefonds (BCF). In 2013 heeft een discussie plaatsgevonden over het BCF welke heeft geresulteerd in het opnemen van een plafond in het BCF. Dit wil zeggen dat indien de gemeenten meer BTW compenseren dan het vastgestelde plafond dit verschil wordt aangevuld uit het gemeentefonds. Indien de gemeenten onder het plafond blijven wordt het verschil gestort in het gemeentefonds. De afgelopen jaren zijn de gemeenten per saldo onder het plafond gebleven. Dit heeft geresulteerd in een in meerjarenperspectief geraamd voorschot op het BCF. Of wel, het gemeentefonds hield er rekening mee dat de gemeenten de komende jaren onder het plafond blijven en er dus middelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Jaarlijks wordt de afrekening gemaakt en vindt een correctie plaats op basis van het voorschot.

In de meicirculaire wordt nu een wijziging van de raming systematiek doorgevoerd. De bevoorschotting wordt in meerjarenperspectief uit het gemeentefonds gehaald. Alleen voor

het komende jaar wordt een voorschot geraamd dat in de meicirculaire in het volgende jaar wordt afgerekend. Een meerjarige prognose wordt vanaf nu niet meer gemaakt. Daarom vindt er nu een uitname uit het Gemeentefonds plaats die oploopt van € 348 miljoen (2019) tot en met € 570 miljoen in 2022. Voor Leusden betekent dit een verlaging van de algemene uitkering oplopend tot € 750.000.

In de meicirculaire staat bij de maatregel nog de volgende opmerking:

“Aangezien alleen het moment van verwerking van het plafond BCF in de algemene uitkering wijzigt, heeft de nieuwe werkwijze geen gevolgen voor de uiteindelijke omvang van het gemeentefonds.”

Aangezien er dus feitelijk niets veranderd nemen wij voor deze verlaging van de algemene uitkering een stelpost ‘voorschot plafond BCF’ op. De vraag hierbij wel is hoe de provincie als toezichthouder aankijkt tegen deze stelpost. We nemen immers een stelpost op in de begroting van een te verwachte verhoging van de algemene uitkering die niet zeker is. Aan de andere kant wijzigt er materieel niets. Dit voorschot zat tot nu toe in de berekening van de algemene uitkering en nemen we nu afzonderlijk op in de begroting. De provincie heeft ook altijd ingestemd met de raming van het voorschot in de algemene uitkering.

Indien de provincie niet zou instemmen met deze stelpost betekent dit dus een structurele verlaging van de raming van de algemene uitkering en zou het positieve resultaat van de maartcirculaire nagenoeg volledig zijn verdwenen. Maandag 18 juni a.s. is een overleg gepland tussen BZK, VNG en de gezamenlijke toezichthouders om een nader standpunt te bepalen met betrekking tot de gevolgen van deze wijziging bij de beoordeling van de financiële positie van gemeenten. Mocht dit standpunt leiden tot bijstelling van het budgettaire kader dan zullen wij daarover z.s.m. berichten.

Ad. 4 Overheveling integratie-uitkering Sociaal Domein

Het grootste deel van de IU Sociaal Domein is overgeheveld naar de algemene uitkering. Dit is een complexe operatie waarbij er in totaal € 7,3 miljard wordt overgeheveld en er 26 maatstaven worden toegevoegd aan de algemene uitkering. De “inweving” van de IU Sociaal Domein in de algemene uitkering moet voor de gemeenten budgettair neutraal verlopen. Hiervoor is een zogenaamde suppletie-uitkering ingesteld. Gemeente die een negatief herverdeeffect hebben worden hiervoor gecompenseerd en andersom. De suppletie-uitkering blijft van toepassing tot de verdeelmodellen sociaal domein binnen het gemeentefonds naar verwachting in 2021 integraal zijn aangepast.

Hoewel de overheveling dus budgettair neutraal moet verlopen is er toch sprake van een financieel effect. Dit heeft te maken met de prijscompensatie die in 2019 nog wordt ontvangen over de integratie-uitkering. Bij de berekening van de maartcirculaire hadden wij al een inschatting gemaakt van deze compensatie. De financiële gevolgen zijn als volgt:

	2018	2019	2020	2021	2022
Mutaties Soc. Domein incl. overheveling	345.300	275.600	680.300	978.900	1.368.200
Correctie UF voor index voormalige IUSD	0	0	-399.200	-716.300	-1.054.700
	345.300	275.600	281.100	262.600	314.500
Stelpost IU 2019 aframen	-279.000	-279.000	-279.000	-279.000	-279.000
Budgettair effect	66.300	-3.400	2.100	-16.400	35.500

Gevolgen meicirculaire voor begrotingsresultaat

De gevolgen van de meicirculaire voor de begrotingspositie zijn als volgt:

	2018	2019	2020	2021	2022
Resultaat Voorjaarsnota 2018	-420.800	524.200	757.300	922.100	1.146.700
Budgettaire resultaat meicirculaire 2018	76.800	-179.200	-156.100	-162.500	-334.000
Actuele begrotingspositie	-344.000	345.000	601.200	559.600	812.700

De budgettaire gevolgen van de meicirculaire voor 2019 en verder zullen wij meenemen bij het samenstellen van de meerjarenbegroting 2019-2022. De gevolgen voor de jaarschijf 2018 worden verwerkt bij de najaarsnota 2018.

De geactualiseerde begrotingspositie bepaald de financiële ruimte voor het College Uitvoeringsprogramma (CUP) 2018-2022. Voor een inhoudelijke toelichting op het CUP verwijzen wij u naar de memo Dekkingsplan CUP 2018-2022.